Τὸν λόγον ἔχει μιὰ γόπα, ἡ ὁποία γιὰ τὸ ἀσκανδάλιστο ὑπογράφεται μ' ἀστεινικὸ ὄνομα, Γόπας Σμαριδάκης. ἀφοῦ στὴν Σάμο οὔτε τἀγαθὰ τῆς γειφαφεσίας ἔνθασαν ἀκόμη, οὔτε σύλλογοι ὑπὲρ τῆς ἀγαμίας ἱδρύονται.

* *
*

Τὸ γράμμα τοῦ κ. Σμαριδάκη:

Κύριοι πληρεξούσιοι τῆς Σάμου

Ἀπὸ τὰ βάθια τῆς θάλασσας, ὅπου γυρίζω μαζὶ μὲ τἄλλα ἀνήλικα ψαράκια, ὅπου ταξειδεύω χωρὶς νὰ πληρώνω καὶ χωρὶς νὰ χρειάζομαι πασσαπόρτι, ἄκουσα τὴ φωνίδα, ὅπου ἔχετε γιὰ 'μᾶς καὶ τὸ δίχως ἄλλο τὰ μάτια μου καὶ τὰ μάτια τῶν συντρόφων μου θάχυναν δάκρυα εὐγνωμοσύνης, ἂν ἴσως αὐτὸ τὸ πρᾶμμα ἐπερίσσευε καὶ γιὰ 'μᾶς καὶ δὲν τὸ παίρνατε ὅλοι σεῖς οἱ ἄνθρωποι. Ἤθελα ὅμως νὰ ξέρω, γιατὶ εἶμαι περίεργος, ὅπως εἶνε ὅλα τὰ ἀνήλικα, καὶ ἤθελα νὰ ξέρω γιατὶ ἡ τόση ἔννοια καὶ φροντίδα γιὰ 'μᾶς. Ὅταν ἐμάθαμε τὴν ἀπόφασή σας ἐμεῖς τὰ μικρὰ ἐστήσαμε χορό, σὰν ἐκεῖνον ὅπου χορεύαν μιὰ φορὰ οἱ βουλευτάδες σάς, ὅταν ἀρχίνιαν νὰ παθαίνουν τοῦ τουρκοῦ τὸ μοῦδο· ὁ χορός ὁ δικός μας ὅμως δὲν εἶχε ἀντίχτυπο εἰς κανένα δημόσιο ταμεῖον· ἐχορεύαμε ἀπὸ λόγου μας σὰν ἀντιπολιτευόμενοι. Λοιπόν, ὅπου λέτε, ἀπάνω 'ς τὸ χορό, ἕνα μπαρμπούνι σκαδιάρικο (παρακαλῶ νὰ μὴ τρέχουν τὰ σάλια σας) μὲ μουστάκια λιμακοντόρικα μᾶς ἔκοψε τὸν ἀέρα λέγοντας (γιατὶ εἶνε γραμματισμένο αὐτὸ τὸ μπαρμπούνι καὶ ταξειδεύει κόφψες καὶ κάβους καὶ λιμάνια ὅπου δὲν ἔχουν μετρημό): ὦ κατάρατα ζῷα τῶν σπιτῶν ὑμῶν ἐμπιπραμένων ὑμεῖς ὀρχεῖσθε. Ἡμεῖς ἀπὸ βαθιὰ Ἑλληνικὰ δὲν μπορεῖμε ἀκόμα νὰ καταλάβωμε· γι' αὐτὸ πήγαμε παρὰ πέρα καὶ ψήσαμε μιὰ παλαμήδα, ὅπου στὰ νειάτα της ἔκαμε δασκάλα, καὶ τὴ ρωτήσαμε τί νόημα ἔχει τοῦ μπαρμπουνιοῦ ὁ λόγος· κι' ἐκείνη σὰν κυρὰ δασκάλα ὅπου εἶνε μᾶς τὰ ἐξήγησε καὶ μᾶς εἶπε πῶς τύχα καὶ καλὰ ὁ σκοπός σας δὲν εἶνε κακοῦλον κακὸς καὶ ὅτι αὐτὴ ἡ πρόταση σας δὲν εἶνε τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ μᾶς ἀφήσητε νὰ μεγαλώσωμε γιὰ νὰ πιάνωμε τόπο στὸ μαγειριό σας καὶ στὸ στομάχι σας.

Αὐτὸ μᾶς ἐκρύωσε τὴν ὄρεξη ὅπου εἴχαμε κι' ἀποφασίσαμε ὅλος ὁ γόνος νὰ σᾶς στείλωμε αὐτὸ τὸ γράμμα νὰ σᾶς παρακαλέσωμε νὰ πάψετε λιγάκι τὲς φροντίδες σας γιὰ μᾶς καὶ νὰ μᾶς ἀφήσητε καιρόσο καιρὸ ἥσυχα· αἱ κακὲς γλῶσσες ἐδῶ κάτω λὲν πῶς τὰ τρία τέταρτα τῆς νομοθεσίας σας τὰ κατέχουν οἱ νόμοι περὶ «ἁλιείας τοῦ γόνου τῶν ἰχθύων».

Λοιπὸν σᾶς παρακαλοῦμε καὶ 'μεῖς καὶ οἱ σκούφιες μας νὰ πάψετε λιγάκι ἀπ' αὐτὲς τὲς θαλασσινὲς φροντίδες καὶ νὰ κυττάξετε τὴ στεριά σας. Ἀκούσαμε πῶς ἔχετε αὐτοῦ ἀπάνω κάτι θεόψαρα ποῦ μποροῦν χρόνια καὶ χρόνια νὰ σᾶς βαστοῦν εἰς ἔννοιες καὶ μπελλάδες. Ἔχει μάλιστα κάτι σκυλόψαρα (καρχαρίας τὰ λέγει αὐτὰ ἡ ζωολογία καὶ θαρρῶ πῶς τὰ κατατάζει στὰ σελαχοειδῆ· ἀκόμα δὲν ἔμαθα καλὰ ζωολογία γιατὶ δὲν ἔτυχε νὰ ζήσω καμμιὰ 'βδομάδα μαζὶ μ' ἀνθρώπους) ἔχει λέει κάτι σκυλόψαρα, ποῦ καταπίνουν ὅ,τι 'βροῦν καὶ σιδηρόκασσες, σαρδελλοβάρελα, βορβορεφάγους, ὀδοστρωτῆρες, καναπέδες, μαδέρια καὶ ὅλο τὸν περίδρομο: Μάθαμε ἀκόμα πῶς σεῖς πασκίζετε χρόνια καὶ χρόνια νὰ βρῆτε ξεραστικὸ νὰ τοὺς δώσετε νὰ ξεμείσουν καμπόσα ἀπ' αὐτὰ ὅπου ἔχουν καταπιομένα καὶ δὲν μπορεῖτε νὰ βρῆτε.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν δὲν εἴσθε ἄξιοι νὰ βρῆτε ἕνα τόσο μικρὸ πραματάκι, δὲν κάθεστε σταυγά σας, μόνο γυρεύετε νὰ μᾶς βάλετε ἀποκάτω ἀπὸ τὴν πρόταση σας; Αὐτὸ ἂν τὸ καταφέρετε θὰ σᾶς ποῦμε μπράβο, νὰ κάμετε τὰ σκυλόψαρα νὰ ξερνοῦν ἐκεῖνα ὅπου καταπίνουν· γιατὶ μὴν τὰ ρωτᾶτε τί τραβοῦμε καὶ 'μεῖς ἀπ' αὐτὰ τὰ ἀθεόφοβα ζᾶ. Αὐτὴ τὴν πρόταση ἂν μπορῆτε νὰ μᾶς δώσετε, μάλιστα· τἄλλα εἶνε γιὰ νὰ γεμίζῃ τὸ χαρτὶ καὶ νὰ φαίνεστε πῶς κάτι κάνετε.

Πολλὰ τὰ ἔτη σας καὶ σᾶς ἀσπάζομαι

ΓΟΠΑΣ ΣΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

Υ. Γ. Χαιρετίσματα κι' ἀπ' τὸν Ἅϊ-Νικόλα ποῦ κάθετε ἐδῶ κάτω κι' ἔχει παράπονο μαζί σας πῶς ἐνῷ ὁ Θεὸς τὸν ἔκαμε καπετάνιο καὶ κυβερνήτη καραβιῶν, ἐσεῖς τὸν ἐκάμετε σώνει καὶ καλὰ λοταρτζῆ.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

"ΧΡΥΣΗ ΑΡΑΧΝΗ,,

Στὴν τετράπρακτη κωμῳδία τοῦ Franz von Schoethan τὴν τόσον καλὰ μεταφρασμένην ἀπὸ τὸν κ. Σπῦρον Μαρκέλλον, εἴδαμε καὶ τὸν κ. Μ. Μυρὰτ στὸν ρόλο του ὡς Ἕρρικον Κλίγκ. Πόσον ἀδικοῦνται οἱ καϋμένοι οἱ μύστες τῆς Ν Σκηνῆς ἀναγκαζόμενοι νὰ παίζουν ρόλους ποὺ δὲν τοὺς ταιριάζουν. καὶ πότο θὰ ἐκέρδιζαν ἂν μᾶς παρουσιαζόντουσαν πάντοτε μὲ ρόλους καλοκομμένους καὶ καλοφορεμένους ἁπλῶς τους!

Νά, ὁ κ. Μυρὰτ· ὡς ἐραστὴς ἐλαφρὸς, ὡς ἐραστὴς κωμῳδίας, ὅπως λένε στὴν θεατρικὴ γλῶσσα, εἶνε ἀρκετὰ καλός, μερικὲς δὲ φορὲς, ὅπως στὴ «Χρυσῆ ἀράχνη» καὶ τέλειος. Δυστυχῶς ὅμως τὸν κ Μυρὰτ δὲν τὸν βλέπουμε πάντα ὡς ἐραστὴν κωμῳδίας, ἀλλὰ καὶ δράματος, θὰ τὸν ἰδοῦμε δὲ δίχως ἄλλο καμμιὰ μέρα καὶ ἐραστὴν τραγῳδίας. Καὶ γιὰ τὴν ἀποτυχίαν του ἄλλοι θὰ εὐθύνωνται.

Ὁ κ. Χρυσομάλλης, ὁ τόσον καλὸς κωμικὸς, ὁ ὁποῖος καὶ τέχνη περισσὴ κ' ἰδιοφυΐαν ἔχει, ὡς Βαρθολομαῖος Χέτ ἔπαιξε καλὰ, ἀρκετὰ καλὰ, χωρὶς νὰ εἶνε καὶ στὸν ρόλο του. Ποῦ ὁ κ. Μπερτὲς, ὁ τέλειος, ὁ ἄψογος, ὁ μοναδικὸς τοῦ «Ἀριστεροῦ χεριοῦ»! Ποῦ ὁ γέρο-Ἔκδαλ τῆς «Ἀγειόπαππικς», καὶ ὁ ἀμίμητος κωμικὸς τόσων ἄλλων ὡραίων κωμῳδιῶν!

Καὶ ὁ κ. Λεπενιώτης, ὁ ἐφάμιλλος ἂν ὄχι καὶ ἀνώτερος τοῦ Χρυσομάλλη, ἔξω ἀπὸ τὸν ρόλο του κι' αὐτός, ὡς Θεόδωρος Κλίγκ. Δὲν θέλουμε νὰ ποῦμε πῶς ἀπέτυχε. Κάθε ἄλλο. Δὲν ἐπέτυχε ὡς Λεπενιώτης, ἀλλ' ὡς ἕνας καλὸς ἠθοποιός.

Ἡ κ. Πασαγιάννη, ὡς Φραγκίσκα, καλή, ὅσο ἠμπορεῖ νὰ εἶνε καλή, μιὰ κυρία ποῦ κατέχει τὴν τέχνη της καὶ τὴν φανερώνει σὲ κάθε περίστασι.

Ἀλλὰ τί νὰ τὸ κρύψουμε; Δὲν τὴν εἴδαμε ἀκόμη φέτος, ἂν καὶ τόσες φορὲς ἐβγῆκε στὴν σκηνή. Καὶ ὁ λόγος ἁπλούστατος. Ἡ κ. Πασαγιάννη ἐβγῆκε στὴν σκηνή, ἀλλὰ δὲν ἐβγῆκε μὲ τοὺς ρόλους της.

Μὲ λίγα λόγια, ἡ «Χρυσῆ ἀράχνη» ἐπαίχθηκε καλά, —τὸ τραγοῦδι τοῦ τέλους ἠμποροῦστε καὶ νὰ λείψῃ—χωρὶς νὰ φταίνε γιὰ τὶς μικρὲς ἐλλείψεις οἱ μύστες, ἀλλ' ὅσα ἐπροσπαθήσαμε παραπάνω νὰ δείξουμε.

Ο ΚΟΝΤΕ-ΡΟΔΑΥΓΙΤΗΣ

ΠΟΘΟΣ

Ἤθελα, τὸ πρόσωπο τὸ ἀχνό,
Ποῦ ἡ χαρά σου ἡ ἄδολη ροδίζει
Πάντα νὰ θωρῶ νὰ τὸ στολίζῃ
Ἕνα δάκρυ αἰώνιο, θλιβερό.

Κι' ἔτσι νὰ νομίζω πῶς θωρῶ
Στὸ θαμπὸ ροδόχρωμα τῆς δύσης,
Ἕνα δάκρυ τῆς θλιμένης φύσης —
Τὸν ἀποσπερίτη τὸ χλωμό.

ΕΛΑ...

Λύσε τὰ ὁλόξανθα μαλλιά
Ποῦ τὸ θεῖο κεφάλι σου φιλοῦνε·
Γύρω σου ἄφησε τα ν' ἁπλωθοῦνε
Σὰν ἀχτίνων χάδια ἁπαλά.

Κόψε τα τὰ ξέπλεχα μαλλιὰ
Μὲ τοῦ πόνου τὸ σκληρὸ ψαλίδι
Νὰ σβυστῇ τὸ ξωτικὸ στολίδι
Στοῦ θανάτου τὴν κρυφὴ ἀγκαλιά.

Ἔλα μὲ τὸ ὁλόχρυσα μαλλιὰ
Ἕνα πέπλον ἄϋλον νὸ ὑφάνῃς,
Ἕνα αἰθέριο σάβανο νὰ κάνῃς
Γιὰ τὰ ὄνειρά μας τὰ νεκρά.

Πειραιεὺς Γ. Α. ΜΑΥΤΑΣ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Φύλλα περασμένα τοῦ «Νουμᾶ» πωλοῦνται εἰς τὸ Κεντρικὸν Πρακτορεῖον τῶν Ἐφημερίδων καὶ εἰς τὰ κιόσκια τῶν πλατειῶν Συντάγματος Ὁμονοίας, Ἐθνικῆς Τραπέζης, Βουλῆς, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν τοῦ σταθμοῦ τροχιοδρόμου (Ὀφθαλμιατρεῖον).

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΤΙΜΩΝΑΣ Ο ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ

ΗΛΙΑ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ

(Ὁ Ἑρμῆς φεύγει)

Πλοῦτος. Αὐτὸς ἔφυγε, καθὼς φαίνεται· τὸ καταλαβαίνω ἀπὸ τὸ φτερούγιασμά του· κ'ἐσὺ περίμενε αὐτοῦ γιατὶ θὰ πάω νὰ σοῦ στείλω ἀπάνου τὸ Θησαυρό· ἢ καλλίτερα χτύπα μὲ τὴν ἀξίνα. Ἐσένα λέω, Θησαυρὲ μαλαματένιε, ὑπάκουστε σὲ τοῦτον ἐδῶ τὸν Τίμωνα καὶ παραδόσου νὰ σὲ βγάλει ὄξω. Σκάψτε. Τίμωνα, κατεβάζοντας βαθιὲς ξυναριές. Μὰ ἐγὼ θὰ τραβηχτῶ γιὰ νὰ σᾶς ἀφίσω ἥσυχους.

Τίμωνας. Ἔμπρός, ἀξίνα, πάρε καρδιὰ τώρα γιὰ μένα καὶ μὴν ἀποστάσεις νὰ βγάνεις στὸ φανερὸ τὸ Θησαυρὸ ἀπ' τὰ βαθιὰ τῆς γῆς. Ὦ Δία θεόρατε κι' ἀγαπημένοι Κορύβαντες κ' Ἑρμῆ κερδοχαριστή, ἀπὸ ποῦθε τόσο χρυσάφι; λοιπὸν ὄνειρα εἶνε αὐτά; Φοβᾶμαι βέβαια μήπως ξυπνῶντας βρῶ κάρβουνα· μὰ ὄχι· εἶνε χρυσάφι μὲ βοῦλες, κοκκινωπό, βαρὺ καὶ παγγλυκύτατο στὴ θωριά.

Ὦ μάλαμα, τὸ πιὸ καλοδεχούμενο ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους. Εἶσαι βέβαια φωτιὰ ἀναμένη γιατὶ φωτᾶς καὶ νύχτα καὶ μέρα. Ἔλα πολυαγαπημένο μου καὶ κανακάρικό μου· τώρα πιστεύω πῶς ἔγινε κι' ὁ Δίας κάποτε χρυσάφι· γιατί ποιὰ παρθένα δὲ θὰ δεχότανε μ' ἀνοιχτὲς ἀγκάλες τόσον ὄμορφον ἀγαπητικό, πέφτοντας ἀπ' τὴ σκεπή; Ὦ Μίδα καὶ Κροῖσε καὶ τὰ τάματα τῶν Δελφῶν, τίποτες λοιπὸν δὲν ἤσαστε μπρὸς στὸν Τίμωνα καὶ στὸ βιός τοῦ Τίμωνα, ποῦ οὔτε ὁ θησαυρὸς τῶν Πέρσων μπορεῖ νὰ μετρηθεῖ μ' αὐτό.

Ὦ ἀξίνα καὶ πολυαγαπημένο τομάρι, ἐσᾶς πρέπει νὰ σᾶς ἀφιερώσω σὲ τοῦτο τὸν Πᾶνα κ' ἐγὼ πιὰ ἀφοῦ ἀγοράσω ὅλο τὸ ὑποστατικό καὶ χτίσω πυργὶ γιὰ νὰ φυλάω τὸ θησαυρὸ κι' ἀρκετὸ γιὰ νὰ κάθουμαι μέσα μονάχα ἐγώ, μοῦ φαίνεται πῶς τὸ ἴδιο θάχω καὶ γιὰ τάφον ἅμα πεθάνω. Ἂς ἀποφασιστοῦν ἀκόμα κι' ἂς νομοθετηθοῦν γιὰ τὴν ἀποδέλοιπη ζωὴ καὶ τοῦτα: μακριὰ ἀπὸ ὅλους κι' ἀγνωρισιὰ καὶ καταφρόνια· κι' ὁ φίλος ἢ ὁ μουσαφίρης ἢ ὁ σύντροφος ἢ τὸ θυσιαστῆρι στὸν Ἔλεο ἂς εἶνε μωρολογία μεγάλη· καὶ τὸ νὰ ψυχοπονέσω ὅποιον κλαίει ἢ νὰ βοηθήσω ὅποιον ἔχει ἀνάγκη νἆνε παρανομία καὶ καταπάτηση τῆς συνήθειας· ἂς ζῶ παντέρμος σὰν τοὺς λύκους, κ' ἕνας ἂς εἶνε ὁ φίλος: ὁ Τίμωνας. Ὅλοι οἱ ἄλλοι ὀχτροὶ καὶ πίβουλοι· καὶ τὸ νὰ κουβεντιάσω μονάχα μὲ κανέναν ἀπ' αὐτοὺς, πανούκλα· καὶ ἂν μονάχα δῶ κανένα, νἆνε γουρσούζικη ἡ μέρα· καὶ νὰ μὴν παραλλάζουν γιὰ μᾶς ἀπὸ ἀντριάντες μαρμαρένιους ἢ χαλκωματένιους καὶ νὰ μὴ δεχόμαστε ἀπ' αὐτοὺς κήρυκες, οὔτε νὰ κάνουμε μαζῆ τους συνθήκες· σύνορο γιὰ δαύτους ἂς εἶνε ἡ ἐρημιά· καὶ τοὺς συμπατριώτες κι' ὅσους εἶνε ἀπὸ τὴν ἴδια γενιὰ καὶ τοὺς συνδημότες καὶ τὴν πατρίδα τὴν ἴδια νὰ τὰ θαροῦμε κρύα κι' ἀδιαφόρετα λόγια καὶ φαντασίες κουτανθρώπων Ἂς εἶνε πλούσιος μονάχα ὁ Τίμωνας κι' ἂς τοὺς καταφρονάει ὅλους κι' ἂς καλοπερνάει μονάχος του, γλυτωμένος ἀπὸ τὶς καλακείες καὶ τις χοντρὲς παινεψιές· κι' ἂς κάνει θυσίες στοὺς θεοὺς καὶ τραπέζια μονάχος του, γείτονας τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ μακρυὰ ἀπ' τοὺς ἄλλους. Καὶ ἂς ἀποφασιστεῖ: μιὰ φορὰ νὰ τὸν χαιρετίσουν, ὅταν πρέπει νὰ πεθάνει, καὶ νὰ καταθέσουν στέφανο γιὰ τιμή του.